

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening
Zuid-Holland

Plangebied: Veerhaven, Hellevoetsluis

Opsteller C. Fokker & F.A. van Meurs

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland

Ondertitel	Plangebied: Veerhaven, Hellevoetsluis
Opsteller	C. Fokker & F.A. van Meurs
Datum	20-05-2021
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20210510v01
Aantal pagina's	51
Opdrachtgever	Kuiper Compagnons
Contactpersoon	S.M. Klingens
Collegiale toets	K.J. van Veen
Wijze van citeren	Fokker, C. & F.A. van Meurs, 2021. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland. Plangebied: Veerhaven, Hellevoetsluis. Rapportkenmerk ER20210510v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2021

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	13
3.4 Planning.....	13
4 Onderzoekresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1 Wet natuurbescherming.....	15
4.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	27
5 Houtopstanden.....	29
6 Onderzoekresultaten beschermde soorten.....	31
6.1 Algemeen.....	31
6.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	32
6.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	35
6.4 Nationaal beschermde soorten.....	38
7 Conclusies en aanbevelingen.....	43
7.1 Beschermde gebieden.....	43
7.2 Beschermde soorten.....	43
7.3 Aanbevelingen.....	44
8 Geraadpleegde bronnen.....	45
8.1 Literatuur.....	45
8.2 Internet.....	46
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	49

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Kuiper Compagnons heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Veerhaven, Hellevoetsluis. De aanleiding is dat hier woningbouw zal plaatsvinden (zie verder hoofdstuk 3.3). Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden. De eerste versies van deze natuurtoets is uitgevoerd in 2017¹, maar in 2021 is het onderzoek geactualiseerd omdat de vorige versie was verlopen. Het rapport is 3 jaar geldig.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en

1 Van Meurs, 2017

beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet². Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde dier- en plantsoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes bij soorten, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie Tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen³.

2 www.rvo.nl

3 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernietigen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernietigen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernietigen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernietigen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernietigen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernietigen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom. Derhalve is dit niet aan de orde.

2.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

In de Omgevingsverordening Zuid-Holland is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de

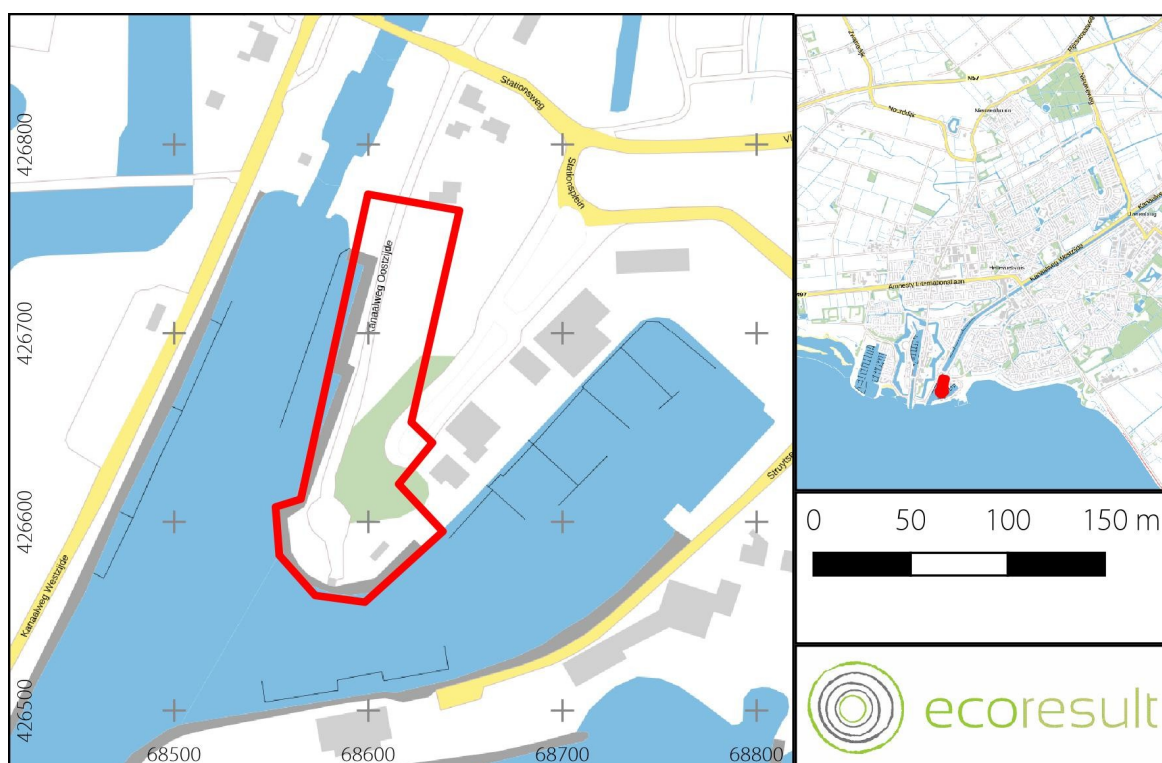
Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Omgevingsverordening Zuid-Holland zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied is gelegen aan de Veerhaven, te Hellevoetsluis, gemeente Hellevoetsluis, provincie Zuid-Holland (zie 1).

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

3.2 Beschrijving

- Het plangebied betreft een terrein met een oppervlakte van 1,4 hectare.
- In het uiterst zuidelijk deel staat een bakstenen trafostation met plat dak (bouwjaar: 1970⁴). Ventilatiespleten zijn aanwezig. Ten oosten van het plangebied staan een vrijstaande grondgebonden woning en diverse bedrijfspanden. Verder staan enkele houten bouwwerken (boomhutten). Overige bebouwing is afwezig.

4 <https://bagviewer.kadaster.nl/>

- Het plangebied betreft (in tegenstelling tot in 2017) een braakliggend terrein, waarop kruiden groeien als paarse dovenetel en akkerdistel. Hoge opgaande vegetatie is afwezig, enkel opschot van o.a. meidoorn staat in de oeverzone.
- Overige begroeiing bestaat uit grassen, met soorten van voedselrijke en verstoorde bodems (onder meer grote brandnetel, ridderzuring, gewone smeerwortel, fluitenkruid, speenkruid, gewone berenklauw).
- Verharding is aanwezig, in de vorm van twee straten.
- De oevers van de aangrenzende haven en Kanaal door Voorne zijn verhard met basaltblokken en een betonnen kade. Plaatselijk is hierop (en langs) riet- en ruigtevegetatie aanwezig.
- Verlichting is in het plangebied aanwezig in de vorm van lantaarnpalen.
- Open water is aanwezig grenzend aan weerszijden van het plangebied (ten oosten de voormalige spoorhaven, ten westen het Kanaal door Voorne). Ten zuiden van het plangebied komen beide watersystemen samen en monden uit in het Haringvliet.

Afbeelding 2: Het plangebied, gezien vanuit het noorden. Foto: C. Fokker / Ecoresult B.V.

Zie Afbeelding 2 en bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De voorgenomen ontwikkeling betreft woningbouw. Het terrein is ondertussen grotendeels klaar gemaakt, het terrein is geëgaliseerd en opgaande vegetatie is afwezig (zie Afbeelding 3).

Afbeelding 3: Definitief inrichtingsplan Project 'Veerhaven', 2015. Het plangebied is zwart omkaderd. Bron: opdrachtgever.

3.4 Planning

De exacte planning is ons op dit moment niet bekend.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

4.1.1.1 *Algemeen*

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het meest dichtstbijzijnde Natura 2000- gebied is het Haringvliet (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied), gelegen ca. 100 m ten zuiden van het plangebied ⁵.

Het Haringvliet is een afgesloten zeearm die via een open verbinding met het Hollands Diep deel uitmaakt van de delta van de Rijn en de Maas. Tot 1970 was er een directe open verbinding met zee. In 1970 werd de realisatie van de Haringvlietsluizen voltooid waardoor een open verbinding met zee weg viel met meeneming van het getij en het bijbehorende brakke getijdengebied. Het water werd zoet. De oevers van het Haringvliet bestaan deels uit grasgorzen, riet- en biezenvelden en begroeide en onbegroeide zand- en slikplaten. De totale oppervlakte van dit Natura 2000-gebied bedraagt 10.980 ha.

Ieder Natura 2000-gebied kent enkele kernopgaven die nader uitgewerkt worden door de aanwijzing van specifieke doelen. De kernopgaven zijn niet opgenomen in het aanwijsbesluit van het Natura 2000-gebied, maar worden genoemd in het zogeheten doelendocument Natura 2000⁶. De kernopgaven stellen prioriteiten en geven overeenkomsten en verschillen aan tussen landschappen. De kernopgaven voor het complete Natura 2000-gebied Haringvliet zijn:

- *Opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Noordzee, Waddenzee en Delta).*
 - Behoud of herstel ruimtelijke samenhang diep water, kreken, geulen, ondiep water, platen, kwelders of schorren, stranden en bijbehorende sedimentatie- en erosieprocessen.

⁵ <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

⁶ Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2006

- Behoud openheid, rust en donkerte. Voor vogels betekent dit voldoende rust en ruimte om te foerageren en voldoende rustige hoogwatervluchtplaatsen op korte afstand van foerageergebieden in het intergetijdengebied.
- *1.06 Herstel zout-invloed Haringvliet*
 - Herstel zout invloed in Haringvliet, vooral voor trekvis, zoals zeepril H1095, elft H1102 en zalm H1106, en mede voor brakke variant van ruigten en zomen (harig wilgenroosje) H6430_B en schorren en zilte graslanden (buitendijks) H1330_A.
- *1.13 Voortplantingshabitat*
 - Behoud ongestoorde rustplaatsen en optimaal voortplantingshabitat (waaronder embryonale duinen H2110) voor bontbekplevier A137, strandplevier A138, kluut A132, grote stern A191 en dwergstern A195, visdief A193 en grijze zeehond H1364.
- *1.14 Leefgebied Noordse Woelmuis*
 - Behoud van geïsoleerde eilanden als leefgebied voor noordse woelmuis *H1340 (onbereikbaar voor concurrenten).
- *1.17 Broedgelegenheid en foerageergebied*
 - Behoud habitat broedvogels als grote stern A191 en dwergstern A195, visdief A193, lepelaar A034, foerageergebied voor ganzen.

De instandhoudingsdoelstellingen zijn voor de habitattypen⁷, zie ook Tabel 2:

- Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit H3270 – Slikkige rivieroever; dichtstbijzijnd gebied met dit habitatype ligt ter plaatse van het Quackgors, op een afstand van tenminste 1,2 km ten westen van het plangebied⁸.
- Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit H6430B – Ruigten en zomen (harig wilgenroosje); dichtstbijzijnd gebied met dit habitatype betreft de Slijkplaat in het Haringvliet, op een afstand van tenminste 2,3 km ten zuiden van het plangebied⁹.
- Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit H91E0A – *Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen); dichtstbijzijnd gebied met dit habitatype betreft de Beningerslikken, op een afstand van tenminste 5,1 km ten oosten van het plangebied¹⁰.

Daarnaast zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor acht habitatsoorten, tien vogelsoorten met een instandhoudingsdoel als broedvogel en 26 vogelsoorten als niet-broedvogel, zie Tabel 2.

⁷ <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=9&id=n2k109&topic=doelstelling>

⁸ <https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#>

⁹ <https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#>

¹⁰ <https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#>

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven
Habitattypen								
H3270	Slikkige rivieroever	-	>	=				
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	>	=				1.06,W
H91E0A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen)	-	=	>				
Habitatsoorten								
H1095	Zeeprk	-	=	>	>			1.06,W
H1099	Rivierprk	-	=	>	>			
H1102	Elft	--	=	>	>			1.06,W
H1103	Fint	--	=	>	>			1.06,W
H1106	Zalm	--	=	>	>			1.06,W
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=			
H1163	Rivierdonderpad	-	=	=	=			
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>			1.14
Broedvogels								
A081	Bruine Kiekendief	+	=	=			20	
A132	Kluut	-	=	=			2000*	1.13
A137	Bontbekplevier	-	=	=			105	1.13
A138	Strandplevier	--	=	=			220*	1.13
A176	Zwartkopmeeuw	+	=	=			400*	
A191	Grote stern	--	=	=			6200*	1.13 1.17
A193	Visdief	-	=	=			6500*	1.13 1.17
A195	Dwergstern	--	=	=			300*	1.13 1.17
A272	Blauwborst	+	=	=			410	
A295	Rietzanger	-	=	=			420	
Niet-broedvogels								
A005	Fuut	-	=	=		160		
A017	Aalscholver	+	=	=		240		
A026	Kleine Zilverreiger	+	=	=		3		
A034	Lepelaar	+	=	=		160		
A037	Kleine Zwaan	-	=	=		behoud		
A041	Kolgans	+	=	=		400		1.17
A042	Dwerggans	--	=	=		20		1.17
A043	Grauwe Gans	+	=	=		6600		1.17
A045	Brandgans	+	=	=		14800		1.17
A048	Bergeend	+	=	=		820		
A050	Smient	+	=	=		8900		
A051	Krakeend	+	=	=		860		
A052	Wintertaling	-	=	=		770		
A053	Wilde eend	+	=	=		6100		
A054	Pijlstaart	-	=	=		30		
A056	Slobeend	+	=	=		90		
A061	Kuifeend	-	=	=		3600		
A062	Toppereend	--	=	=		120		
A094	Visarend	+	=	=		3		
A103	Slechtvalk	+	=	=		8		
A125	Meerkoet	-	=	=		2300		
A132	Kluut	-	=	=		160		1.13
A140	Goudplevier	--	=	=		1600		
A142	Kievit	-	=	=		3700		
A156	Grutto	--	=	=		290		
A160	Wulp	+	=	=		210		
Legenda								
W	Kernopgave met wateropgave							
%	Sense of urgency: beheeropgave							
%	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities							
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)							
=	Behoudsdoelstelling							
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling							
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering							

Tabel 2: Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Haringvliet. Bron: Essentietabel Haringvliet (<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=9&id=n2k109&topic=doelstelling>).

4.1.1.2 Analyse verstoringsvormen

Hieronder wordt gekeken of er (significant) negatieve effecten te verwachten zijn van de voorgenomen ingreep die hier getoetst wordt. Een handig hulpmiddel daarbij is de effectenindicator van het Ministerie van Economische Zaken¹¹, zie 4. De effectenindicator geeft per Natura 2000-gebied en per activiteit weer of de betreffende instandhoudingsdoelen hiervoor gevoelig zijn, alsook welk soort storingsfactoren te verwachten zijn waar negatieve effecten door kunnen ontstaan. De voorgenomen ingreep kan op verschillende manieren invloed uitoefenen op de instandhoudingsdoelen. Dit kan in de aanlegfase zijn alsook na de inrichting. Verstoring tijdens de aanlegfase kan bijvoorbeeld zijn ruimtebeslag, verstoring door geluid (sloop-, kap-, hei- en bouwwerkzaamheden als permanent gebruik tijdens bewoning), verstoring door trillingen (als gevolg van heiwerkzaamheden), optische verstoring (bijv. verkeersbewegingen) verontreiniging (door uitstoot van verontreinigende stoffen als stof, uitlaatgassen).

Het plangebied ligt niet in het Natura 2000-gebied Haringvliet, maar op een afstand van tenminste 100 meter, met ertussen water en bebouwing. Het is daardoor op voorhand uitgesloten dat ruimtebeslag in de vorm van oppervlakteverlies plaatsvindt.

¹¹ www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx

Afbeelding 4: Effectenindicator Natura 2000-gebied Haringvliet. Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

4.1.1.3 Uitwerking Verstoringsindicatoren

4.1.1.3.1 Effectenbeoordeling kernopgaven

Opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Noordzee, Waddenzee en Delta)

De planontwikkeling heeft geen effecten op de kernopgaven "Behoud of herstel ruimtelijke samenhang diep water, kreken, geulen, ondiep water, platen, kwelders of schorren, stranden en bijbehorende sedimentatie- en erosieprocessen". Ontwikkeling vindt plaats buiten het Natura 2000-

gebied en op het land, met tussen het plangebied en het Haringvliet kades en water. De samenhang en compleetheid worden hiermee niet verkleind of geschaad.

De openheid, rust en donkerte blijven behouden binnen het Natura 2000-gebied. Het betreft planontwikkeling in de bebouwde kom, waardoor er reeds sprake is van achtergrondlawaaï, verstoring door menselijke activiteiten en verlichting. Vogels zijn in deze omgeving al gewend aan deze activiteiten, zodat nieuwbouw geen extra verstoring oplevert.

1.06 Herstel zout-invloed Haringvliet

De planontwikkeling heeft geen invloed op het zoutgehalte in het Haringvliet. Het betreft planontwikkeling op het land en buiten het Natura 2000-gebied.

1.13 Voortplantingshabitat

Het plangebied ligt buiten het Natura 2000-gebied en heeft derhalve geen effecten op deze kernopgave.

1.14 Leefgebied Noordse Woelmuis

Het plangebied ligt buiten het Natura 2000-gebied en heeft derhalve geen effecten op deze kernopgave.

1.17 Broedgelegenheid en foerageergebied

Het plangebied ligt buiten het Natura 2000-gebied en heeft derhalve geen effecten op deze kernopgave.

4.1.1.4 Effectenbeoordeling habitattypen

Binnen het plangebied en binnen een afstand van 1 km zijn beschermde habitattypen afwezig¹². Het plangebied is gelegen buiten het Natura 2000-gebied. Ruimtebeslag en versnippering treedt derhalve niet op. Op 2,8 km ten westen van het plangebied zijn stikstofgevoelige habitats aanwezig, welke onderdeel zijn van het Natura 2000-gebied Voornes Duin.

Ruimtebeslag treedt niet op. De habitattypen zijn niet gevoelig voor verstoring door geluid, licht en trilling. Optische verstoring en verstoring door mechanische effecten treden niet op vanwege de grote afstand tot het habitatype. Vanwege de afstand van het plangebied tot het habitatype treedt geen versnippering van het habitatype op.

¹² <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapslvd.aspx>

Door de toename van verkeer en bouwwerkzaamheden tijdens de werkzaamheden en toename van verkeer in de nieuwe situatie ten opzichte van de huidige situatie is er mogelijk een geringe toename van stikstofdepositie aanwezig. Dit kan leiden tot significant negatieve effecten op de stikstofgevoelige habitats, ten gevolge van een toename in stikstofdepositie.

Voor het plangebied is nog geen Aeries-berekening beschikbaar. Schadelijke effecten als gevolg van de extra stikstofdepositie op het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied kan derhalve niet worden uitgesloten. Het is noodzakelijk een stikstofberekening middels Aeries Calculator uit te voeren. Op basis hiervan zal een nadere effectenbeoordeling moeten worden uitgevoerd.

4.1.1.5 *Effectenbeoordeling Habitatrichtlijn-doelsoorten en (niet-) broedvogels*

4.1.1.5.1 Habitatrichtlijn-doelsoorten

Voor de zeepril en rivierpril is vooral de vrije doorgang naar het binnenland via de rivieren belangrijk. Deze wordt door de planontwikkeling, in een binnenhaven, niet belemmerd. Getuige de verspreidingsatlassen¹³ zijn de soorten niet recent waargenomen in de nabijheid van het plangebied. Incidentele aanwezigheid van de zeepril in het plangebied kan echter niet volledig worden uitgesloten, maar het plangebied heeft – vanwege het habitat (land) – geen functie voor de soort. De rivierpril plant zich mogelijk wel incidenteel voort in Nederland, maar de functie van het Haringvliet ligt vooral als doortrekroute naar de echte paaigebieden in Duitsland. Incidentele aanwezigheid van de rivierpril in de wateren grenzend aan het plangebied kan echter niet volledig worden uitgesloten, maar het plangebied heeft geen functie voor de soort.

Ook de zalm gebruikt het Haringvliet alleen als doortrekgebied, maar deze is na overbevissing eind 19^e, begin 20^e eeuw uitgestorven in Nederland. Recent zijn er wel kweekprojecten geweest waarbij jonge zalmen weer uitgezet worden in de rivieren. Zeer sporadisch worden daarom weer zalmen gevangen in de Nederlandse rivieren. Het is echter uitgesloten dat de havens grenzend aan het plangebied gebruikt worden voor de voortplanting. Het plangebied zelf is ongeschikt voor zalm.

De elft is eveneens zo goed als uitgestorven door overbevissing en vernietiging en aantasting van de paaigebieden. Ook de elft kent in Nederland geen paaiplaatsen. Tussen 1970 en 1996 zijn in Nederland vijf vangsten gerapporteerd¹⁴. Hoewel incidentele aanwezigheid niet kan worden uitgesloten, is het

13 <http://ravon.nl/>

14 Terlouw, 2014

gezien het geringe voorkomen van de elft zeer onwaarschijnlijk dat deze vissoort in het plangebied voorkomt. Het plangebied heeft echter geen functie voor deze soort.

De fint paait mogelijk wel in Nederland, zij het zeer sporadisch. Paaiplaatsen en opgroeigebieden van de fint liggen in de estuaria, waar het water zoet is en de getijden nog merkbaar zijn. De soort heeft na de afname in 1970 (afsluiting Haringvliet) nog geen stabiele populatie kunnen vormen. Duurzame paaipopulaties zijn wel aanwezig in landen als Duitsland en Frankrijk, maar in Nederland is daarvan geen sprake. Incidentele aanwezigheid van een enkele fint in het plangebied kan niet worden uitgesloten, maar de functie als paaiplaats kan voor deze soort wel worden uitgesloten.

De bittervoorn is vooral een soort van stilstaand en langzaam stromend water. De bittervoorn is wel bekend uit de polders rondom Hellevoetsluis. Door het grootschalige karakter van het Haringvliet en het plangebied is niet te verwachten dat de bittervoorn het plangebied in belangrijke mate gebruikt als paaigebied. De rivierdonderpad komt vooral op harde substraten in onze rivieren voor, maar is, mede door toegenomen concurrentie met exoten, verdwenen^{15 16}.

15 Terlouw, 2014.

16 De rivierdonderpad wordt bij de monitoring door Rijkswaterstaat niet meer wordt aangetroffen in de grote riviertakken waar de soort tot 2009 wel werd gevangen (Visatlas Zuid-Holland)

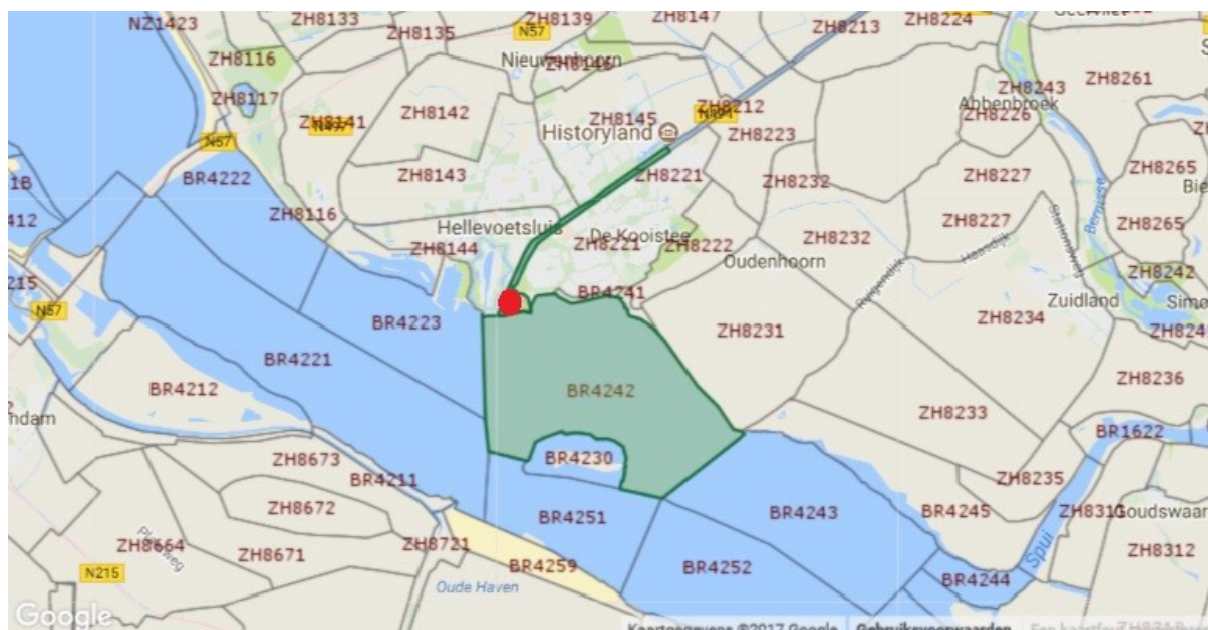
Afbeelding 5: Leefgebieden Noordse woelmuis in Natura 2000-gebied Haringvliet. Rode stip is het plangebied. Bron: Beheerplan Haringvliet, Bijlage C, Haringvliet ECO-5-1: Leefgebieden Noordse Woelmuis

De Noordse woelmuis is een soort van gras- en rietachtige vegetaties. De soort kan ook goed in drogere milieus voorkomen, maar wordt onder invloed van concurrentie van andere woelmuizen verdreven naar nattere gebieden zoals rietland, moeras, vochtige duinvalleien en drassige hooilanden. Het is een zeer goede zwemmer die makkelijk eilanden kan koloniseren. Het plangebied is ongeschikt voor noordse woelmuis. Dichtstbijzijnd (mogelijk) leefgebied bevindt zich in het Quackgors op 1,3 kilometer ten westen van het plangebied, zie 5. Het is onwaarschijnlijk dat de oeverzone in het plangebied een leefgebied vormt, incidentele doortrekkers zijn uitgesloten doordat de oeverzones volledig met basaltblokken zijn afgedekt. De rietvegetatie is daardoor zeer ijl en ongeschikt om te gebruiken als doortrekzone.

De planontwikkeling en het toekomstig gebruik van het plangebied zullen op geen van de habitatsoorten een tijdelijke en permanente (significant) negatieve invloed hebben. Op basis hiervan is het uitgesloten dat er significant negatieve effecten op zullen treden op de instandhoudingsdoelen van de habitatsoorten

4.1.1.5.2 Niet-broedvogels

Uit het plangebied zijn geen recente waarnemingen bekend van de niet-broedvogels uit Tabel 2 ¹⁷. Op het water in de directe omgeving zijn wel waarnemingen bekend. Nabij het plangebied liggen twee watervogeltelgebieden die geteld worden op Natura 2000 niet-broedvogels. Deze worden ten minste in de wintermaanden oktober t/m maart geteld, wanneer de watervogelconcentraties het hoogst zijn. Eventuele invloed van de voorgenomen ingreep is mogelijk te verwachten op de watervogels in (een deel van) deze telgebieden. Daarom zijn de aantallen watervogels die zich in deze gebieden ophouden geanalyseerd.

Afbeelding 6: Ligging telgebieden watervogeltellingen. Bron: Sovon.nl.

Onderstaande Tabel 3 en Tabel 4 worden de telgegevens weergegeven van deze telgebieden.

Telgebied ZH8211 (de kanaalzone en aangrenzende havens, dus direct grenzend aan het plangebied) is de afgelopen vijf jaar geteld in de maanden oktober tot en met maart, wanneer de meest watervogels aanwezig zijn. Hieruit blijkt dat er in de afgelopen vijf jaar zes Natura 2000-doelsoorten zijn gezien. Uit de maandgemiddelde blijkt dat deze alle in vrij lage aantallen aanwezig zijn en nooit ook maar in de buurt komen van de 1% norm (1% van de biogeografische populatie¹⁸). Hiermee is het belang van dit telgebied uiterst klein op de instandhouding van deze soorten. In 2021 is bij Ecoresult B.V. geen recentere data bekend, maar op basis van de situatie en de stabiliteit van de watervogels in de voorgaande jaren, is geen verandering te verwachten en daarmee blijft het belang van dit telgebied uiterst klein op de instandhouding van deze soorten.

17 Strucker et al, 2015

18 Hornman *et al.* 2016 / Sovon.nl

Telgebied BR4242 is een stuk groter en ligt tegen de noordoever van het Haringvliet aan, grenzend aan het havengebied. Dit telgebied is de afgelopen tien jaar (nagenoeg) iedere maand geteld, waardoor Sovon een seizoensgemiddelde heeft kunnen berekenen. Deze staan weergegeven in Tabel 4. Hieruit blijkt dat redelijk wat van de Natura 2000-doelsoorten van het Haringvliet in dit telgebied gezien worden. Echt komt ook hier zowel het seizoensgemiddelde, als de maximale telling, nimmer in de buurt van 1% van de biogeografische populatie. De belang van dit telgebied voor de realisatie van de Natura-2000 doelen van niet-broedvogels is dan ook beperkt, alhoewel er in dit plangebied zeker soort voorkomen waar in relatie tot het instandhoudingsdoel redelijke aantallen aanwezig zijn. Dit watervogeltelgebied is echter op enige afstand van het plangebied, waardoor eventuele versturende effecten op deze afstand sterk verminderd worden. Daarnaast is er alle ruimte om in een ander deel van het watervogeltelgebied te gaan zitten, waar elke verstoring door de voorgenomen ingreep uitgesloten is.

Maandgemiddelde ZH8211	1% norm	Oktober 10-15	November 10-15	December 10-15	Januari 11-16	Februari 11-16	Maart 10-15
Aalscholver	6200	1	0	0	4	1	1
Fuut	6100	4	4	3	5	3	4
Krakeend	1100	0	0	0	0	1	0
Kuifeend	8900	225	318	274	189	168	33
Meerkoet	15500	20	17	22	26	26	12
Wilde Eend	45000	24	22	16	16	17	12

Tabel 3: Maandgemiddelde van de aantallen aanwezige Natura 2000- doelsoorten in telgebied ZH8211 in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF / Sovon.nl

Seizoens- gemiddelde BR4242	1% norm	02-03	03-04	04-05	05-06	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	Maximum telling
Aalscholver	6200	1	4	3	6	4	4	6	8	11	13	8	11	13	33
Bergeend	2500	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	10
Brandgans	10000	15	19	3	1	34	16	61	37	20	13	25	10	15	65
Fuut	6100	11	17	8	21	5	5	8	31	21	19	27	27	42	53
Grauwe Gans	10400	51	5	70	25	73	42	79	40	35	3	18	63	9	153
Grutto	1100	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Kievit	72300	0	42	3	0	0	7	0	2	0	0	4	0	0	42
Kleine Zilverreiger	1100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kluut	930	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kolgans	10000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4
Krakeend	1100	10	7	6	20	14	21	13	66	79	20	35	18	38	157
Kuifeend	8900	130	111	322	83	38	38	45	156	70	42	34	21	24	322
Meerkoet	15500	98	115	111	189	123	90	148	203	177	164	103	91	168	241
Pijlstaart	650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slobeend	550	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smient	14000	339	78	172	59	4	80	40	112	62	1	129	0	0	339
Topper	2000	9	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Wilde Eend	45000	146	117	76	54	15	67	65	74	59	26	81	43	41	146
Wintertaling	5000	7	2	4	0	3	4	0	2	27	0	5	1	0	62

Tabel 4: Seizoensgemiddelde van de aantallen aanwezige Natura 2000- doelsoorten in telgebied BR4242 in de afgelopen 10 jaar. Bron: NDFF / Sovon.nl

Gelet op de telgegevens van het gebiedsgebruik van de niet-broedvogels van aangrenzende watergebieden in combinatie met de aard en de ligging van het plangebied (bedrijfsterrein met aangrenzend een jachthaven) is op voorhand uitgesloten dat de voorgenomen ingreep significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelen van niet-broedvogels in het Haringvliet.

4.1.1.5.3 Broedvogels

Uit het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van broedgevallen van de broedvogels uit Tabel 2¹⁹. Ook is er zowel in het plangebied, als aangrenzend aan het plangebied, geen geschikt broedbiotoop aanwezig. Gelet op de aard en de ligging van het plangebied (bedrijfsterrein met aangrenzend een jachthaven), en aanwezig biotoop, is op voorhand uit te sluiten dat er significant negatieve effecten zullen optreden op de broedvogelsoorten waarvoor het Haringvliet is aangewezen.

¹⁹ Strucker et al, 2015

4.1.1.6 Samenvatting

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natura 2000-gebied Haringvliet. In het plangebied en rondom het plangebied komen geen kwalificerende habitattypen voor het Natura 2000-gebied Haringvliet voor.

Vanwege de ontwikkelingen in het plangebied is een toename in stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats in nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet op voorhand uit te sluiten. Een Aerius-berekening is daarom noodzakelijk.

De aangewezen vissoorten komen óf niet voor in en rondom het plangebied, óf maken geen gebruik van het gebied als overwinterings-, opgroei- of voortplantingsplaats. Hierdoor zijn significant negatieve effecten uitgesloten.

Voor de Noorse woelmuis is het uitgesloten dat de oeverzone in het plangebied een leefgebied vormt. Op basis hiervan is het uitgesloten dat er significant negatieve effecten op zullen treden op het instandhoudingsdoel van de Noordse woelmuis.

Gelet op de telgegevens van de niet-broedvogels van aangrenzende watergebieden in combinatie met de aard en de ligging van het plangebied (bedrijfsterrein met aangrenzend een jachthaven) is op voorhand uitgesloten dat de voorgenomen ingreep significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelen van niet-broedvogels in het Haringvliet. Ook voor de broedvogels is dit op voorhand uit te sluiten door de afwezigheid van geschikt broedbiotoop in en nabij het plangebied, tellingen uit het verleden en aard van de voorgenomen ingreep.

4.2 *Omgevingsverordening Zuid-Holland*

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het meest dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Haringvliet en de Struytse Zeedijk, dit zijn de oeverzones van het Haringvliet, ca. 100 m ten zuiden resp. zuidoosten van het plangebied²⁰. De hier aanwezige beheertypen zijn N04.04 Afgesloten zeearm, N05.01 Moeras en N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos²¹. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van bovengenoemd gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

20 <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

21 <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Natuurbeheerplan>

4.2.2 Belangrijke weidevogelgebieden

De Polder van Heenvliet, op 5,0 km ten noordoosten van het plangebied, is bestemd als Belangrijk weidevogelgebied²² Op basis van de afstand van dit gebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

Afbeelding 7: Beschermd gebieden rondom het plangebied (rode stip). Voor legenda zie de inzet rechtsboven. Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

²² <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

5 Houtopstanden

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Hellevoetsluis. In dit geval wordt de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet overtreden.

6 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

6.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek in 2017 is uitgevoerd op 29-03-2017 door F.A. van Meurs en J. Keyzer, ecologisch deskundigen²³ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht. Op 03-05-2021 is het plangebied op dezelfde wijze nogmaals onderzocht door K.C. Fokker, ecologisch deskundige bij Ecoresult B.V.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

Daarnaast zijn eerdere onderzoeksrapporten van het plangebied en van Hellevoetsluis bestudeerd, zie voor een overzicht van de geraadpleegde bronnen Hoofdstuk 8.

²³ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

6.2 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Havik	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Huismus	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Roek	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	0 - 1 km
Steenuil	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels met jaarrond beschermdde nesten	1 - 5 km

Tabel 5: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF 19-05-2021.

6.2.2 Jaarrond beschermdde nesten

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermdde nesten in gebouwen, zoals huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil. Het trafohuisje (zie Afbeelding 8) is vanwege het ontbreken van grote spleten en geringe hoogte (2,5 meter) ongeschikt voor verblijfplaatsen van vogels.

Afbeelding 8: Het trafohuisje in het zuidelijk deel van het plangebied. Open stootvoegen zijn aanwezig 2 dm onder de dakrand, boven de deur is verlichting aanwezig. Direct rondom het gebouw is hekwerk aanwezig met verticale spijlen en scherpe punten.

Andere bebouwing is afwezig binnen het plangebied. Enkele gebouwen ten oosten (Stationsplein 1 t/m 10) van het plangebied hebben wel potentieel geschikte plekken voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vogels als huismus en gierzwaluw. Het gaat dan voornamelijk om gevel-, nok- en dakpannen en wijkende loodflappen aan deze gebouwen.

Functioneel leefgebied is in het plangebied aanwezig voor huismus. Dit betreft zandige plekken (voor het nemen van stofbadjes), regenplassen en foerageergelegenheid. Rondom het plangebied is ruim voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig (onder meer jaarrond groene hagen en tuinen).

Boombewonende vogels met een vaste rust- en verblijfplaatsen, zoals buizerd, sperwer en ransuil, kunnen worden uitgesloten op basis van de afwezigheid van boomnesten binnen en grenzend aan het plangebied. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor roofvogels (zoals sperwer, ransuil en kerkuil), maar niet essentieel. In de wijde omgeving is voldoende even geschikt en geschikter alternatief habitat aanwezig.

Voor ooievaar zijn geen geschikt plekken aanwezig die kunnen fungeren als vaste rust- en verblijfplaats bestaande uit hogere plekken zoals torens, hoge bebouwing of palen.

6.2.3 Niet-jaarrond beschermde nesten en algemene vogelsoorten

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor vogelsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn (het moment dat het nest in gebruik is), zoals struweelbroeders (merel). Riet en ruigte langs de oevers is vanwege de beperkte omvang van deze groeiplaatsen ongeschikt voor in riet broedende soorten.

6.2.4 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten zijn in het plangebied uit te sluiten. Nesten zijn afwezig. Tevens maakt het plangebied geen onderdeel uit van essentieel leefgebied voor vogels met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats.

Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

Het plangebied is geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Voorkom steilwanden om nestvorming van oeverwaluw te voorkomen.

6.3 Soorten Habitatrichtlijn

6.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Bever	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	1 - 5 km
Noordzeehouting	Vissen	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	1 - 5 km
Teunis bloempijlstaart	Insecten - Nachtvlinders	1 - 5 km
Zandhagedis	Reptielen	1 - 5 km
Bruinvis	Zoogdieren	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km

Tabel 6: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF. 19-05-2021.

6.3.2 Verkennend veldonderzoek

6.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Hoewel het trafogebouw (zie Afbeelding 8) in het zuidelijk deel van het plangebied ventilatiespleten heeft waardoor het toegankelijk is voor vleermuizen, is deze vanwege de geringe hoogte (2,5 meter), de aanwezigheid van hekwerk om dit gebouw en de ligging aan groot open water redelijkerwijs ongeschikt. Door de ligging pal aan het water is het niet beschermt tegen extreme weersomstandigheden waardoor er voor vleermuizen geen stabiel genoeg klimaat aanwezig is in het gebouw.

Openingen in de gevels bevinden zich op korte afstand van hekwerk met spijlen en punten. Hierdoor zijn er geen geschikte uitvlieg mogelijkheden aanwezig voor vleermuizen. Vleermuizen hebben een vrije uitvliegruimte van tenminste 1,5 meter verticaal en 2 meter horizontaal nodig. Deze ruimte is afwezig. Daarnaast bevindt zich aan de windluwe gevel, de noordelijke gevel, verlichting direct onder en naast open stootvoegen. Dit is hinderlijk voor vleermuizen.

Bomen zijn in het plangebied afwezig, waardoor het plangebied ongeschikt is voor vaste rust- en verblijfplaatsen boombewonende vleermuizen.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied, maar niet essentieel. Het park grenzend aan de Vlasakkerplein ten noorden van het plangebied, de havens en oeverzones van het Haringvliet en het Kanaal door Voorne bieden ruim voldoende geschikt alternatief habitat. De oeverzones van het Kanaal door Voorne en de haven ten oosten van het plangebied zijn als lijnvormige elementen geschikt als vliegroute²⁴ voor vleermuizen tussen verschillende delen van Hellevoetsluis en tussen de bebouwde kom en de oevers van het Haringvliet, maar niet essentieel. Grenzend aan het plangebied zijn alternatieven aanwezig, die geschikt zijn voor vliegroutes (andere lijnvormige elementen zoals andere oevers, gevelrijen en bomenrijen).

6.3.2.2 Overige Habitatrichtlijn soorten

Het plangebied is ongeschikt voor overige Habitatrichtlijnsoorten. Rugstreeppad wordt in het plangebied niet verwacht, aangezien het plangebied op grote afstand gelegen ligt van populaties rugstreeppad. Meest nabijgelegen populatie bevindt zich in het Voornes Duin op een afstand van tenminste 4,8 kilometer ten noordwesten van het plangebied en ten westen van de N57.

Burchten en ondergrondse holen van bever werden niet aangetroffen. Dit sluit de aanwezigheid uit van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van bevers. De oevers zijn bovendien volledig verhard, waardoor het plangebied ongeschikt is voor verblijfplaatsen van bever. De oevers van het plangebied zijn potentieel geschikt als foerageergebied, maar niet essentieel. Er werden zowel in 2017 als in 2021 geen vraatsporen van bever aangetroffen. In de directe omgeving en verder langs het Haringvliet is ruim voldoende alternatief foerageergebied aanwezig.

Habitat voor gevlekte witsnuitlibel (laagveenmoerassen en vennen) en voor rivierrombout (rivieren met zandige oevers) is afwezig. Pionierswateren, geschikt voor vroedmeesterpad is tevens afwezig. Brede drassige oeverzones, het habitat van de Noorse woelmuis, is eveneens afwezig. In het plangebied zijn zandige bodems aanwezig, maar het is ongeschikt voor zandhagedis vanwege de geïsoleerde ligging op een industrieterrein en de grote afstand (5km) tot het verspreidingsgebied van deze soort in Voornes Duin.

²⁴ Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute teveel energie (te ver omvliegen of te onbeschermt). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen. Bron: Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis.

6.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

In deze effectbeoordeling worden uitsluitend de Habitatrichtlijnsoorten behandeld waarvoor het plangebied – op basis van dit oriënterende onderzoek – potentie biedt. In dit geval betreft dit potentie voor functioneel leefgebied van vleermuizen.

Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van vleermuizen en andere Habitatrichtlijnsoorten in het plangebied is uit te sluiten. Tevens maakt het plangebied geen onderdeel uit van essentieel leefgebied (foerageergebied of vliegroute) voor vleermuizen of andere Habitatrichtlijnsoorten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.4 *Nationaal beschermde soorten*

6.4.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling Zuid-Holland
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Bos muis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Bunzing	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Dwergmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Gewone bos spits muis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Gewone zeehond	Zoogdieren	0 - 1 km	Nee
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Hermelijn	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Huis spits muis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Konijn	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Ree	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Rosse woelmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Veldmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Bastaardkikker	Amfibieën	1 - 5 km	Ja
Glad biggenkruid	Vaatplanten	1 - 5 km	Nee
Dwergspits muis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Eekhoorn	Zoogdieren	1 - 5 km	Nee
Grijze zeehond	Zoogdieren	1 - 5 km	Nee
Waterspits muis	Zoogdieren	1 - 5 km	Nee
Wezel	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Vos	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Grote vos	Dagvlinders	1 - 5 km	Ja
Bergnachtorchis	Vaatplanten	1 - 5 km	Ja
Rood peperboompje	Vaatplanten	1 - 5 km	Ja

Tabel 7: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF. Geraadpleegd op 19-05-2021.

6.4.2 Verkennend veldonderzoek

6.4.2.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied is geen sprake van natuurvriendelijke slootkanten, laag- of hoogveen gebieden of anderzijds ecologisch beheerde terreinen. Op basis hiervan is op voorhand de aanwezigheid van de meeste beschermde soorten vaatplanten uit te sluiten. Groeiplaatsen van schubvaren (o.a. oude muren en rotsspleten) en muurbloem (oude muren) zijn op basis van het ontbreken van oude kalkrijke muren uitgesloten. Het plangebied is echter braakliggend, met veel kale (zand)grond en pioniervegetatie (zie Afbeelding 9). Glad biggenkruid is een soort die groeit op kale, zanderige, zonnige bodems, en deze is in het plangebied daardoor niet uit te sluiten. In de omgeving is glad biggenkruid bekend langs de Haringvlietdam, enkele kilometers richting het noordwesten. Het groen in en rondom het plangebied

bestaat verder enkel uit een gevarieerde vegetatie, waaronder ook exotische soorten als kruisbladige wolfsmelk en zilverschildzaad.

Afbeelding 9. In het plangebied zijn, kale, zanderige, zonnige plekken aanwezig, wat een geschikte groeiplaats is voor glad biggenkruid. Foto: C. Fokker | Ecoresult B.V.

6.4.2.2 Grondgebonden zoogdieren en zeezoogdieren

Het plangebied is ongeschikt voor gewone zeehond en grijze zeehond (zandstranden ontbreken). Bovendien is er te veel verstoring aanwezig door menselijke activiteiten. In en grenzend aan het plangebied zijn geen grotere bolvormige nesten aangetroffen. Dit sluit de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen en functioneel leefgebied van eekhoorn uit. Het plangebied is door het ontbreken van geschikte verblijfplaatsen (boomholten, boomnesten) ongeschikt voor boommarter. Dichtstbijzijnde gebied waar boommarter voorkomt is de Broekpolder te Vlaardingen. De waterspitsmuis valt in het plangebied uit te sluiten, typisch habitat voor deze soort (brede drassige oeverzones met ruige vegetatie) is niet aanwezig in het plangebied of de directe omgeving hiervan.

In het plangebied zijn geen geschikte wegkruipmogelijkheden voor steenmarter aanwezig. Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten muizen.

6.4.2.3 *Overige Nationaal beschermde soorten*

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreft voornamelijk gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Voor de Alpenwatersalamander ontbreekt geschikt habitat (poelen) in het plangebied. Beschermde vissen (zoals grote modderkruiper en beekprik) vinden in het plangebied geen geschikt habitat, en zijn niet aangetroffen binnen een afstand van 25 kilometer en daarmee niet te verwachten in de haven en het kanaal grenzend aan het plangebied.

6.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is geschikt als groeiplaats voor glad biggenkruid. Door de bouw van de nieuwbouwwijk gaat de zandige, kale bodem verloren en verdwijnt de potentiële groeiplaats voor deze soort. Aanvullend onderzoek is nodig om te onderzoeken of glad biggenkruid aanwezig is in het plangebied. Dit moet onderzocht worden door tussen 15 mei en 15 juni het plangebied eenmalig te onderzoeken op deze plantensoorten.

Het plangebied is verder enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander, egel en (spits-)muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 *Beschermde gebieden*

7.1.1 Wet natuurbescherming

Het plangebied is gelegen op relatief korte afstand van stikstofgevoelige habitats. Vanwege de ontwikkelingen in het plangebied wordt is een toename van stikstofdepositie op deze habitats niet uitgesloten, waardoor significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen kunnen optreden. Een Aeries-berekening is daarom noodzakelijk om de effecten van de ontwikkelingen op Natura 2000-gebieden te beoordelen. Overige (significant) negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura2000-gebieden, waaronder het Haringvliet dat op korte afstand van het plangebied aanwezig is, zijn op voorhand uitgesloten.

7.1.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Belangrijke weidevogelgebieden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

7.1.3 Beschermde houtopstanden

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom. In dit geval is de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet van toepassing.

7.2 *Beschermde soorten*

7.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

Het plangebied is alleen geschikt voor voortplantingsplaatsen algemene vogelsoorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. In gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden

verstoord. Door onder andere buiten het broedseizoen (grootweg 1 maart – 15 augustus) te werken zijn schadelijke effecten op nesten van algemene vogels te voorkomen. Voorkom steilwanden om nestvorming van oeverwalwauw te voorkomen.

7.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

Aanwezigheid van Habitatrichtlijnsoorten zijn in het plangebied is uit te sluiten. Geschikt habitat is afwezig en in de directe omgeving zijn beter geschikte alternatieven voor handen.

Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

7.2.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is geschikt voor glad biggenkruid. Aanvullend onderzoek naar deze soort is nodig tussen 15 mei en 15 juni door middel van één veldbezoek.

Het plangebied is geschikt voor soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstellingsbesluit van kracht is. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, egel en diverse muizensoorten zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

7.3 Aanbevelingen

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel “natuurinclusief bouwen”, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen, vogels en andere fauna in het nieuwe ontwerp. Gebruik bijvoorbeeld inbouwkasten of open spouwen voor vleermuizen en nestkasten en/of vogelvides voor vogels. Realiseer groene afscheidingen voor vogels, paaiplaatsen voor vissen onder steigers en aan kades. Groene daken of pocket-parks maken een natuurvriendelijke buurt. Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren en u kunt dit opnemen in de nieuwe situatie.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 Literatuur

Anon., 2006. *Natura 2000 doelendocument Duidelijkheid bieden, richting geven en ruimte laten*. Ministerie van LNV, Den Haag

Anon., 2012. *Natuur- en habitattoets Veerhaven Hellevoetsluis. Onderzoek naar beschermde natuurwaarden*. Projectnr. 240906. Oranjewoud.

Anon., 2016. *Haringvliet Natura 2000 Deltawateren Beheerplan 2016-2022*. Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Den Haag.

Bakker, G. & S.D. Elzerman. 2015. *Inventarisatie beschermde natuurwaarden Hellevoetsluis. Gierzwaluw, Huismus, vleermuizen*. BSRrapport 253, Bureau Stadsnatuur, Rotterdam.

Boon, L., 2014. *Ecologisch werkprotocol. In het kader van de Natuurbeschermingswet. Plangebied Veerhaven fase 1, Hellevoetsluis*. Rapportkenmerk ER20140612v03. Ecoresult, Dordrecht

Boter, R., 2017. *Memo stikstofberekening*. Antea Group, 24-08-2017.

Dobben, H.F. van & A. van Hinsberg, 2008. *Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden*. Alterra-rapport 16554, Alterra, Wageningen

Hoogestein, L. & G. Meesters, 2011. *Handboek Vogels van Nederland*. KNNV Uitgeverij, 2011.

Hornman, M., Hustings, F., Koffijberg, K., Klaassen, O., van Winden, E., Sovon Ganzen- en Zwanenwerkgroep & Soldaat, L. 2016. *Watervogels in Nederland in 2014/2015*. Sovon rapport 2016/54, RWS-rapport BM 16,15. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Straatsma, W., 2013. *Oplegnotitie Natuur- en habitattoets Veerhaven Hellevoetsluis*. Projectnr. 265058. Oranjewoud.

Strucker, R.C.W., F.A.A. Arts & M.S.J. Hoekstein. 2015. *Kustbroedvogels in het Deltagebied in 2014*. Rapport RWS Centrale informatievoorziening BM 15.07, Lelystad.

Terlouw, S. 2014. *Natuurtoets ontwikkeling Veerhaven, gemeente Hellevoetsluis. In het kader van de Natuurbeschermingswet*. Rapportnummer ER 20140305v03. Ecoresult, Dordrecht

Terlouw, S. 2015. *Aanvullende notitie Veerhaven, gemeente Hellevoetsluis*. Notitiekenmerk: ER20150302v02. Ecoresult, Dordrecht

8.2 Internet

Beschermde gebieden

<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

Beschermde soorten

Natuurloket – <https://www.ndff.nl/hetnatuurloket/>

NDFF Verspreidingsatlas – <https://www.verspreidingsatlas.nl/>

Wilde Planten – <http://wilde-planten.nl/>

Watervogels – <https://www.sovon.nl/nl/watervogels>

Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN)

<http://geodata.rivm.nl/gcn/>

Landelijke Vegetatiedatabank

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapslvd.aspx>

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>

<https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/categorie/product/7-ontheffingverlening-soorten.html>

Soortenstandaards

<http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/soortenstandaard>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2017

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Een groot deel van het plangebied is geëgaliseerd en braakliggend, zonder enige begroeiing. Foto: C. Fokker / Ecoresult B.V.

Het zuidoostelijke deel van het plangebied, waar enkele woningen grenzen aan het plangebied. Foto: C. Fokker / Ecoresult B.V.

Het trafohuisje in het zuiden van het plangebied. Foto: C. Fokker | Ecoresult B.V.

De oevers zijn verhard en begroeit met wat struweel en vegetatie als braam en brandnetel. Foto: C. Fokker | Ecoresult B.V.

De oevers zijn verhard en begroeit met wat struweel en vegetatie als braam en brandnetel. Foto: C. Fokker | Ecoresult B.V.

Het plangebied vanuit het noorden. Foto: C. Fokker | Ecoresult B.V.